

Tajemnicza choroba Darwina

Russell Grigg

Przez większość swego życia pracy Darwin cierpiał z powodu krańcowo złego zdrowia. *The New Encyclopaedia Britannica* (Nowa Encyklopedia Brytyjska) pisze: 'Niektóre z symptomów - bolesne wzdęcia, wymioty, bezsenność, bicie serca - pojawiały się w nasileniu gdy tylko rozpoczął prace nad pierwszym notatnikiem o transmutacji, w r. 1837. [Jest to rok, w którym powrócił do Anglii z pięcioletniej podróży na statku H.M.S. *Beagle*.] Choć w Południowej Ameryce był narażony na zakażenie chorobą Chagas'a, lub jakąś inną chorobą tropikalną, dogłębna analiza owych ataków w kontekście jego czynności wskazuje na źródło psychogeniczne.'¹ (Psychogeniczne oznacza pochodzące z umysłu, lub ze stanu umysłowego.) Inne symptomy włączały 'nudności, bóle głowy... wrażliwy żołądek, okresy słabości, drgawki mięśniowe, zawroty głowy, plamy w oczach.'² Dziś nazwalibyśmy to psychonerwicą spowodowaną przez obawy.³

Cóż więc powodowało ów ogromny stres Darwina? Czym był aż tak przejęty? I jakie to ma znaczenia dla nas dzisiaj?

Odrzucenie wpływów religijnych

Rozmyślenia i pisanie o ewolucji spowodowało iż Karol odrzucił wszelkie wpływy religijne w swym życiu. Jednym z nich był William Paley.

We wczesnych latach dwudziestych swego życia Karol był chętnym zostać duchownym kościoła anglikańskiego. Jako część swych studiów teologicznych w Cambridge przeczytał książkę Paley'a *Natural Theology*,⁴ która zaczyna się od sławnego argumentu o 'zegarku', popierającego stworzenie (zegarek wymaga zegarmistrza, więc projekt wymaga Projektanta), a o której Karol wyraził się: 'nie mogę sobie pomyśleć o książce, którą bym bardziej podziwiał niż Naturalna Teologia Paley'a. Niegdyś mógłbym prawie wyrecytować ją z pamięci.'⁵

Innym wpływem religijnym była jego żona Emma, którą poślubił w r. 1839, a która czytywała Biblię ich dzieciom.

W miarę jak Karol rozwijał swą teorię doboru naturalnego wpływy te się zmniejszały. Jego syn Francis pamiętał go mówiącego: „nie odrzuciłem chrześcijaństwa aż do czterdziestego roku życia”.⁶ A śmierć jego najstarszej córki, Annie, która nastąpiła w tym czasie z powodu gorączki, wbiła ostatni gwóźdź do trumny jego chrześcijaństwa.

Ale ponad to wszystko, Darwin wiedział, że jego teoria była czystym materialistycznym ateizmem - co było bombą, której wybuch w wiktoriańskim społeczeństwie spowodowałby podważenie wiary w Boga, Biblię i kościół. Było to równoznaczne z wygrazaniem pięścią samemu Bogu. Profesor Adam Sedgwick z Cambridge, czołowy geolog swoich czasów i kreacjonista, zauważył to, gdy tylko przeczytał 'O pochodzeniu...' około r. 1861. Napisał on: „Od początku do końca jest to misa wybudzącego materializmu, sprytnie ugotowana i podana... I jaki jest tego cel? Nie inny, sądzę, niż uwolnienie się od Stworzyciela.”⁷

Najgorętszym zwolennikiem Darwina był najbardziej znany niewierzący, nienawidzący wszelkiej religii, arcy-wróg kościoła w owym czasie - Thomas Henry Huxley, zwany 'buldogiem Darwina'. Sir Julian Huxley, wnuk Thomasa, który przemawiał w setną rocznicę opublikowania 'O pochodzeniu...', celebrowanej w Chicago w r. 1959, powiedział: 'Rzeczywistym osiągnięciem Darwina było usunięcie całej idei Boga jak stworzyciela organizmów ze sfery racjonalnej dyskusji.'^{8,9}

Psychologicznie, nie ma wątpliwości, że Darwin cierpiał z powodu poczucia winy. A bez wątpienia powstało ono z powodu jego pragnienia ucieczki od Boga i od mocy argumentu Paley'a o projekcie w jego *Naturalnej Teologii*. Innymi słowy, teoria Darwina o doborze naturalnym, była jego próbą wytłumaczenia projektu bez potrzeby rozumnego Projektanta. Zgadza się z tym profesor Stephen Jay Gould z Uniwersytetu Harvard; sądzi on, że 'Darwin wypracował swą teorię doboru naturalnego w wielkiej mierze wprost jako sprzeciw dla argumentu opartego na celowej planowości.'^{10,11}

Ale to nie wszystko. Dobór naturalny nie był dla Darwina czymś progresywnym, jak to obecnie przedstawia wielu pisarzy, a tym mniej jako proces, którego Bóg użył dla stwarzania, jak tego chcą ewolucjoniści teistyczni; raczej był to proces całkowicie bez-planowy i bezcelowy - Gould nazywa to 'naturalizmem bezcelowości'.¹² Darwin wiedział, że ta idea może zniszczyć i zniszczy wiarę milionów - a on był tym, który tę ideę wydał na niespodziewający się tego świat. A co, gdyby się okazało, że był w błędzie? Jak mógł przyjąć odpowiedzialność, za to, co mogła zrobić drugim? Nic dziwnego, że 'dostał wrzodów' (zobacz poniżej), określał swoje 'O pochodzeniu...' jako 'moja przeklęta książka'¹³ i myślał o sobie jako o 'Kapelania diabła'.¹⁴

Opublikowanie dzieła *O pochodzeniu gatunków*

W rezultacie Darwin odkładał opublikowanie swego dzieła przez 20 lat. Dopiero gdy w czerwcu 1858 r. otrzymał list od Alfreda Russella'a Wallace'a (naturalisty przebywającego wtedy w Archipelagu Malajskim) z manuskrypcem doskonale podsumowującym teorię doboru naturalnego, o której Karol tak długo rozmyślał, pchnęło go to do działania. W rezultacie porzucił swe plany napisania wielo-tomowego dzieła, a w jego miejscu napisał jedno-tomowy 'Skrót', jak to kilkakrotnie określili we Wstępie. Ten 'Skrót' został opublikowany 24 listopada 1859 r. pod tytułem „*O pochodzeniu gatunków*”.¹⁵

Było to połączone ze sporym dramatem. W ciągu roku przed wydaniem rzadko kiedy mógł pisać dłużej niż przez 20 minut bez bólów żołądka, a zakończył korektę 1 października 1859, między atakami wymiotów.

Na dziesięć dni przed opracowaniem manuskryptu napisał do przyjaciela J.D. Hooker'a: 'Czułem się ostatnio bardzo źle; jedna noga spuchła jakbym miał słońiowatość - oczy prawie zamknięte, pokryty wysypką i piekącymi wrzodami: ale mówią mi, że mi to dobrze robi - to było jak życie w piekle.'^{16,17} Dzisiejsi biografowie piszą o jego 'zwiątpieniach o samym sobie, o dręczącej go obawie, że „poświęcił swe życie fantazji”'.¹⁸

Był zbyt chory, aby być osobiście obecnym w Londynie, gdy sprzedawane były pierwsze kopie, jak i w czasie debaty, w której wzięli udział Thomas Huxley i Biskup Samuel Wilberforce 30 czerwca 1860, i nawet w czasie spotkania Royal Society of London (Londyńskiego Towarzystwa Królewskiego), na którym został mu dany Copley Medal w listopadzie 1864 r.^{19,20} Tego samego roku pisał do Hooker'a: „Sądzę, że mało która istota ludzka tak często wymiotowała w ciągu ostatnich 5 miesięcy.”²¹

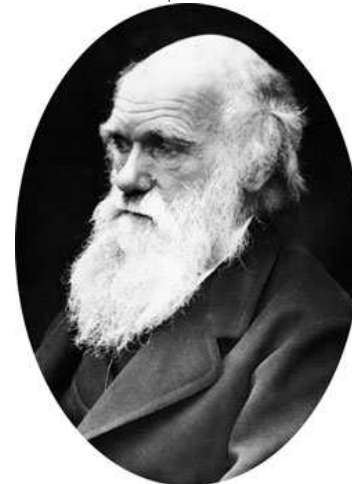
First published:
Creation
17(4):28-30
September 1995

[Browse this issue](#)
[Subscribe to
Creation magazine](#)

[View in English](#)

Wikipedia.com

Czego Darwin nie wiedział

Wiemy obecnie, że gdyby Darwin mógł przewidzieć nadchodzący rozwój nauki, miałyby dobre powody do obaw, że pewnego dnia jego teoria okaże się mylna. Gregor Mendel jeszcze nie ustalił i nie opublikował rezultatów swych badań nad prawami dziedziczności i genetyki, które stwierdzają, że cechy potomstwa są dziedziczone od rodziców według precyzyjnych proporcji matematycznych i nie wywodzą się z przypadkowych procesów w 'łączeniu dziedzictwa', jak to określili Darwin.

James Joule, R.J.E. Clausius i Lord Kelvin dopiero opracowywali pojęcia termodynamiki, której pierwsze prawo stwierdza, że energia nie może być tworzona, ani niszczone (a więc obecny wszechświat nie mógł stworzyć sam siebie), a drugie jej prawo stwierdza, że wszechświat postępuje w dół, degenerując się w kierunku chaosu (stąd ogólnie biorąc z czasem nie powstaje ład, ale bezład).

Louis Pasteur właśnie zaczynał swe eksperymenty, które dowiodły, że życie (nawet mikroby) pochodzi z życia, a nie z materii martwej.

Matematyczne prawa prawdopodobieństwa, które pokazują, że przypadkowe szanse powstania życia są praktycznie równe zeru, jeszcze nie zostały zastosowane do teorii ewolucji.

Biologia molekularna, ze swą rewelacją przeogromnej złożoności komórki, niemożliwej do osiągnięcia przypadkowo, jeszcze nie istniała.

Zapis skamielin jeszcze nie był dokładnie przebadany, aby paleontologowie mogli stwierdzić, jak to ma miejsce dzisiaj, że łańcuchy form pośrednich 'ogniw' nie istnieją.

Każde z tych pojęć czy praw, gdyby były znane Darwinowi w czasie gdy pisał swe *Pochodzenie* (1856–59) byłoby wystarczające, by storpedować jego idee; wzięte wszystkie razem wysyłają teorię ewolucji na cmentarz!

Dzisiejsze zastosowanie

Dzisiaj wszystkie te przeciwieństwa dla teorii ewolucji są dobrze znane i, jako takie, tworzą przekonujący argument przeciw ewolucji. Krótko, wskazują, że ewolucja *nie mogła* mieć miejsca, a zapis skamielin wskazuje, że *nie miała* miejsca. Zdumiewające jest to, że skądinąd rozsądni naukowcy, w dalszym ciągu trzymają się idei ewolucji, modyfikując ją na wszelkie możliwe sposoby, aby ominąć przeciwne jej dowody, bez względu na destruktywne moralne i socjalne efekty jakie ma na społeczeństwo. Jak powiedział Michael Denton: 'prawdopodobnie darwinowski pogląd na naturę jest w największym stopniu odpowiedzialny za agnostyczny i sceptyczny wiek XX.'²² Słusznie się Darwin obawiał co do długo-terminowych efektów jego teorii!

Ale dlaczego tak się stało? Dlaczego ta teoria stała się o tyle ważniejsza niż dowody konieczne dla jej utrzymywania?

Odpowiedź: Z powodu tego, co obejmuje alternatywa. Jeśli biblijny opis stworzenia jest prawdą, to będzie kiedyś Dzień Sądu, gdyż Bóg Stworzyciel powiedział, że „wyznaczył dzień, w którym będzie sądził świat sprawiedliwie przez męża, którego ustanowił [Jezusa Chrystusa], potwierdzając to wszystkim przez wskrzeszenie go z martwych.” (Dzieje Apostolskie 17:31).

Przypisy

1. *The New Encyclopaedia Britannica*, 1992, Vol. 16, str. 980. [Wróć do tekstu.](#)
2. Gertrude Himmelfarb, *Darwin and the Darwinian Revolution*, Chatto and Windus, London, 1959, str. 108–9. [Wróć do tekstu.](#)
3. Sir George Pickering, sławny angielski badacz kliniczny i Profesor Regius Medycyny na Oxford University, opisany w *Chambers Biographical Dictionary* jako 'kluczowa postać w edukacji medycznej Brytanii od lat 1950., pisał odnośnie Darwina: 'Dowodami na psychonerwicę, jest iż po pierwsze, sugerują to symptomy, które wzięte wszystkie razem nie pasują do niczego innego. Po drugie, nie ma żadnych dowodów, że znaleziono jakieś przyczyny fizyczne pomimo czterdziestu lat choroby, a Darwin konsultował się z najlepszymi lekarzami swoich czasów... Po trzecie, okoliczności powodujące ataki są właściwe. Po czwarte, stan się poprawił pod koniec życia, co jest całkowicie odmienne od chorób organicznych. Na koniec, nie zaproponowano żadnej innej diagnozy, ani nie mogę żadnej znaleźć, która by pasowała do wszystkich faktów.' - George Pickering, *Creative Malady*, George Allen & Unwin Ltd, London, 1974, str. 142. [Wróć do tekstu.](#)
4. William Paley, *The Works of William Paley*, Vol. 4, 'Natural Theology', William Baynes and Son, London, 1825, str. 1ff. [Wróć do tekstu.](#)
5. Cytat z William R. Fix, *The Bone Peddlers*, Macmillan, New York, 1984, str. 178. [Wróć do tekstu.](#)
6. Cytat z Adrian Desmond and James Moore, *Darwin*, Michael Joseph Ltd, London, 1991, str. 658. [Wróć do tekstu.](#)
7. Cytat z Ronald Clark, *The Survival of Charles Darwin*, Random House, New York, 1984, str. 139. [Wróć do tekstu.](#)
8. Cytat z Ref. 5, str. 213. [Wróć do tekstu.](#)
9. Angielski psychiatra Dr Rankine Good łączy symptomy Darwina z jego negatywnymi uczuciami względem swego tyranizującego ojca. Według niego, 'jeśli więc Darwin nie zabił fizycznie swego ojca, z pewnością uczynił to ze swym Ojcem Niebieskim w dziedzinie naturalnej historii.' Cytat z Ralph Colp, *To Be An Invalid*, Univ. of Chicago Press, 1977, str. 123. [Wróć do tekstu.](#)
10. Transkrypcja przemówienia; Prof. Stephen Gould 6 czerwca, 1990, na Victoria University, Wellington, New Zealand, zatytułowanego 'Darwinowska rewolucja myślowa'. Zob. [Carl Wieland](#), 'Rzeczywiście przesłanie Darwina: czy je przeoczyłeś?', *Creation* magazine, Vol. 14 No. 4, (September–November 1992), str. 16–18. także komentarze Darwina o 'celowości w naturze, jak to podał Paley' w *Life and Letters of Charles Darwin*, Edited by Francis Darwin, D. Appleton and Co., New York, 1911, Vol. 1, str. 278–79. [Wróć do tekstu.](#)
11. Prawdą jest, że w drugim wydaniu *Pochodzenia* (1860) Darwin dodał słowa 'przez Stwórcę' po słowie 'breathed' (tchnął) w ostatnim zdaniu książki, które w pierwszym wydaniu brzmiało 'There is grandeur in this view of life, with its several powers, having been originally breathed into a few forms or into one...'. Jednakowoż skoro taka idea jest całkowicie obca etosowi *Pochodzenia*, dodatek ten wydaje się tylko gestem uspokajającym dla chrześcijańskiej społeczności— Ian Taylor, *In the Minds of Men*, TFE Publishing, Toronto, 1984, str. 463, n.9. [Wróć do tekstu.](#)
12. Ref. 10. [Wróć do tekstu.](#)
13. Ref. 6, str. 475. [Wróć do tekstu.](#)
14. Ref. 6, str. 449. [Wróć do tekstu.](#)
15. Pełny tytuł oryginału brzmiał *On the Origin of Species by Means of Natural Selection or the Preservation of Favoured Races in the Struggle for Life*. W szóstym wydaniu Darwin pominął słowo 'On' ('O'). Używamy tu skrótu *Pochodzenie*. [Wróć do tekstu.](#)
16. Cytat z Ref. 6, str. 476. [Wróć do tekstu.](#)
17. Symptomy te sugerują fizyczną przyczynę, ale jest dobrze wiadome, że skrajny stres psychiczny czyni fizyczną dolegliwość bardziej prawdopodobną. [Wróć do tekstu.](#)
18. Cytat z Ref. 6. str.477. [Wróć do tekstu.](#)
19. Sir George Pickering pisał: 'Symptomy psychonerwicy są odpowiedzią samego pacjenta na skądinąd nie dający się tolerować konflikt.'—Ref. 3, str. 33. [Wróć do tekstu.](#)
20. By dalej poprzeć tę tezę należy zauważyć, że 'Przez następne dziesięciolecia dolegliwości Darwina nasilały się lub umniejszały. Ale w ostatnim dziesięcioleciu jego życia, gdy koncentrował się na badaniach botanicznych i już nie spekulował na temat ewolucji, doświadczył najlepszego zdrowia od lat spędzonych w Cambridge.'—Ref. 1, str. 980. [Wróć do tekstu.](#)
21. Cytat z Ref. 9, str. 77. [Wróć do tekstu.](#)
22. Michael Denton, *Evolution: A Theory in Crisis (Ewolucja: teoria w stanie kryzysu)*, Adler and Adler, Maryland, 1986, str. 358. [Wróć do tekstu.](#)